

Téma

Patenty

8 Mosty mezi vědou a trhem
Úsilí o ochranu vynálezů před neoprávněným užitím provází lidskou společnost od nejstarších dob. Ale až průmyslová revoluce vedla k ustavení patentového systému a patentových úřadů

26 Patentové války
Patenty měly udělat čáru přes rozpočet všem nepoctivcům a zamezit plagiátorství a padělatelství. Autoři a vynálezci o ně ale s nekalou konkurencí nejednou sváděli náročné boje

46 Dílo vynalézavosti a fantazie
Ačkoliv se patenty v USA udělují od konce 18. století, z těch nejstarších se dochoval zlomek. V příloze *Živé historie* najdete výkresy vynálezů patentovaných v letech 1838–1905

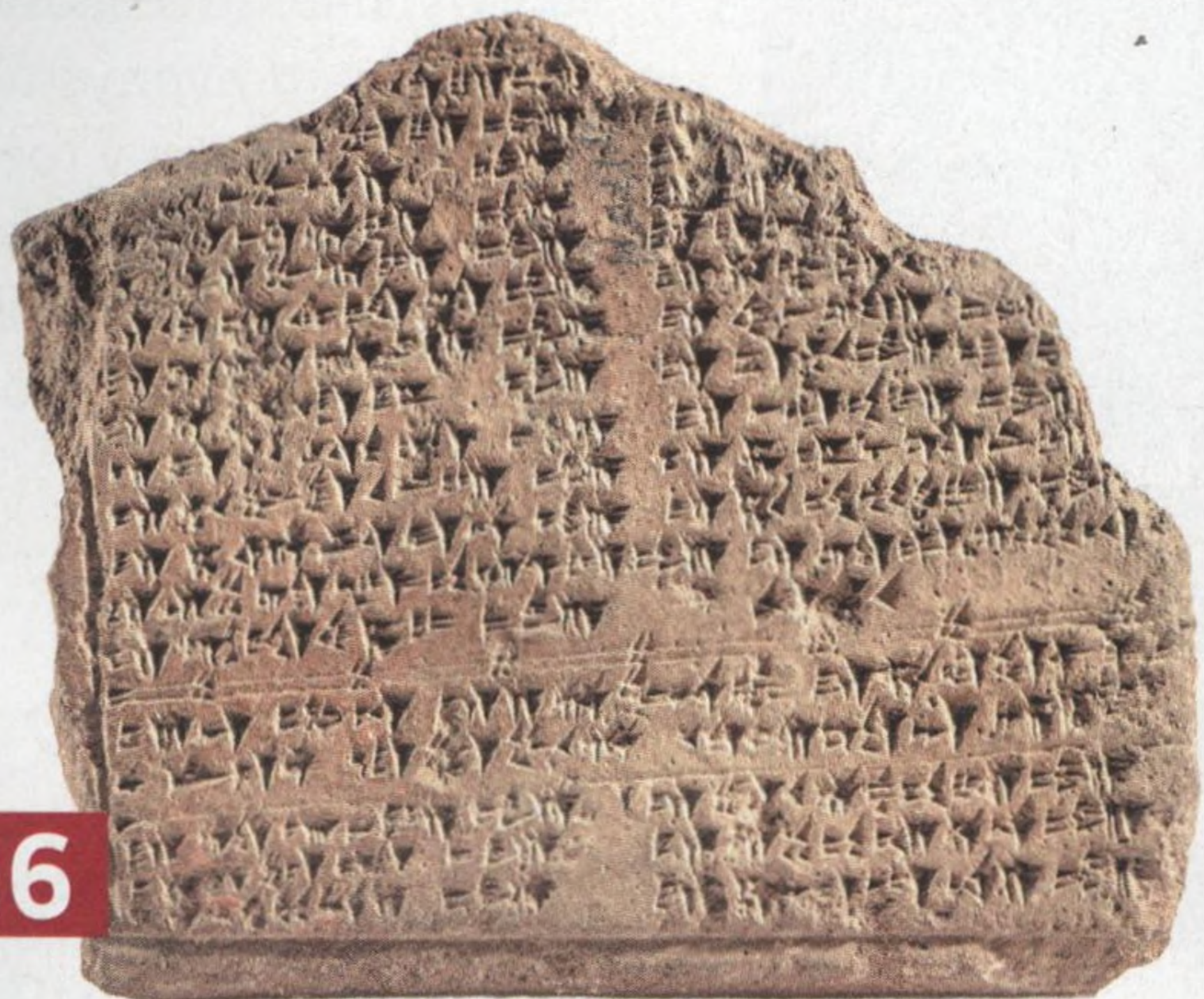
64 Jak se kradou nápady
Už od počátků vědeckého pokroku platilo, že převratné patentované vynálezy se málokdy šířily jen díky dobré vůli. Naopak se nápady kopírovaly, tajně vyvážely za hranice či kradly

Válka a politika

18 Zúčtování s Třetí říší
Nacistický režim se dopustil mnoha zločinů a zvěrstev. Vítězové druhé světové války se proto dohodli, že v řádném procesu potrestají německé vedoucí činitele a organizace

54 Podivný král na jednu zimu
V srpnu 1619 zvolili vzbouření čeští stavové Fridricha Falckého českým králem. Proč takzvaný zimní král v srdci Evropy neuspěl?

68 V chodbě smrti
Dne 14. srpna 1385 se nedaleko vesničky Aljubarrota odehrála krvavá bitva, která se v historické paměti Portugalců zachovala jako vrchol velké lidové revoluce

36

8

26

60

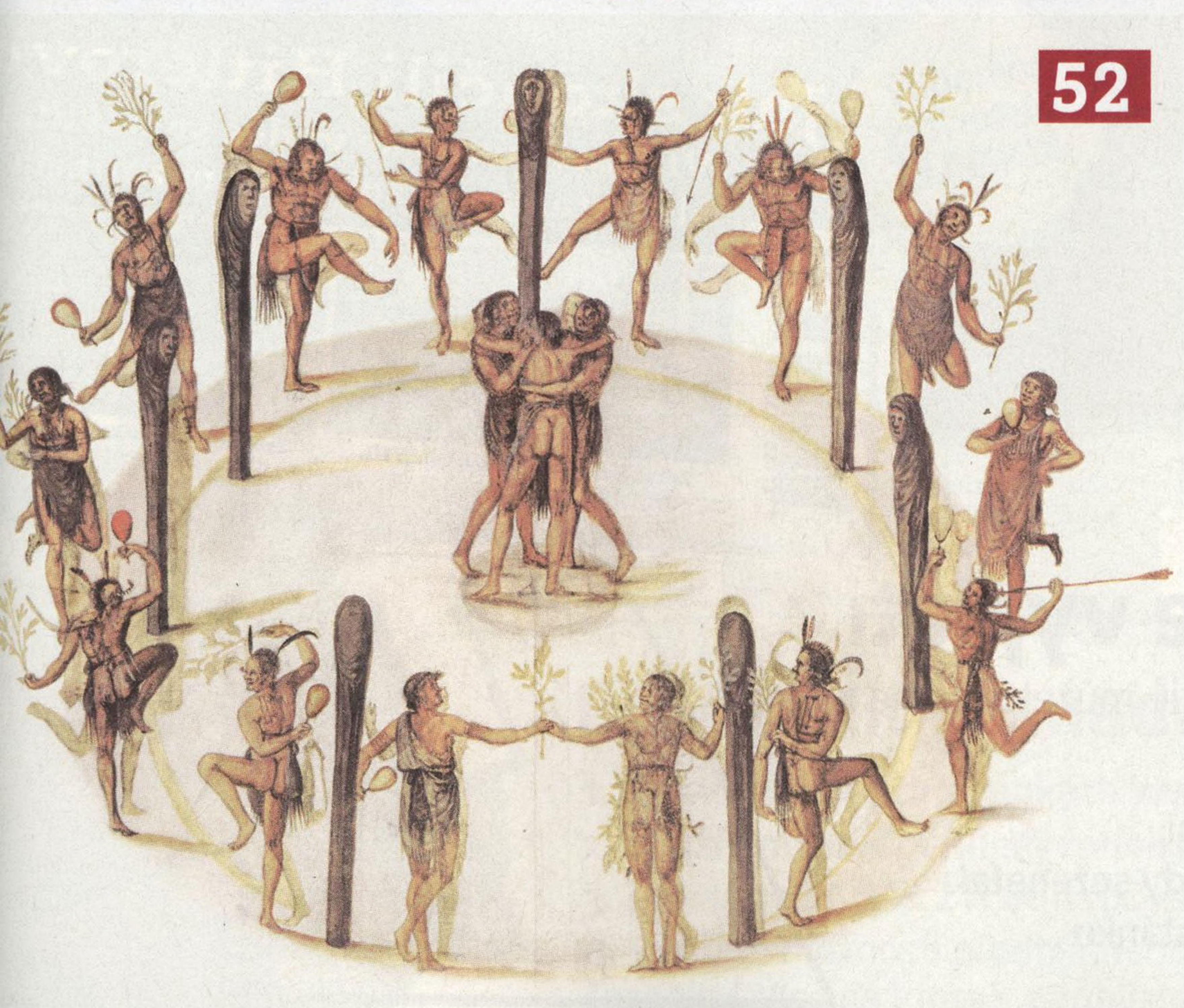

74

Souverains parmi le peuple.
Joseph II d'Autriche à la charrue.

18

52

Věda a umění

24 S vůněmi a líčidly na onen svět

Ve starověkém Egyptě hrála hygiena a péče o vzhled důležitou roli, čehož je důkazem kosmetická výbava z 15.–14. století př. n. l.

36 Luštitel zapomenutého jazyka

Proč právě český badatel Bedřich Hrozný dokázal proniknout do záhad neznámého jazyka, jímž se hovořilo ve 2. tisíciletí př. n. l. ve starověké Chetitské říši?

42 Svět hostince a svět kostela

Čas hojnosti a čas střídmosti dle církevního kalendáře byl pro naše předky každoroční realitou. Jak jejich střídání vnímal Pieter Bruegel, autor obrazu *Zápas Masopustu s Postem*?

60 Mamutí hřbitov

V předminulém roce byla v Ústí nad Labem objevena skládka mamutích kostí z doby před asi 26 000 lety. V čem je naleziště unikátní?

78 Nekonečně nudný Norimberk

Jak věrohodně se v novém historickém snímku *Norimberk (2025)* podařilo režiséru Jamesi Vanderbiltovi zachytit jeden z nejzásadnějších procesů minulého století?

Život v historii

12 Ve stínu Alexandra Velikého

Na podzim roku 325 př. n. l. vyplula z přístavu Patala flotila pod vedením Řeka Nearcha, jehož cílem bylo systematicky zmapovat pobřeží Indického oceánu mezi Indií a Persií

30 Obchod s rizikem

Dlouho před tím, než se utvořilo moderní pojišťovnictví, praktikovaly starověké civilizace základní formy řízení rizik. V jaké době se začaly kromě zboží pojišťovat i lidské životy?

41 Po stopách muže ze sněhu

Stavěli lidé v zimě sněhuláky odjakživa, nebo má tato zábava svůj historický počátek? Minulost sněhuláků skýtá mnohá překvapení

52 Ztraceni v Novém světě

Kolonie Roanoke, dnes známá jako ztracená kolonie, byla výtvozem sira Waltera Raleigha, který si vysnil, že by alžbětinská Anglie mohla získat území v Americe

74 Ubohé Čechy trpí

Hladomory a po nich následující epidemie nemocí provázely lidstvo od nejstarších dob. Jak se s vlnou neúrody a bídy vypořádali Marie Terezie a její syn Josef II. v letech 1770–1772?